2025/844

2025 4 30

Pagal tarptautinę viešąją teisę, juridinę galią turi tik JT EEK tekstų originalai. Šios taisyklės statusas ir įsigaliojimo data turėtų būti tikrinami pagal paskutinę statusą nurodančio JT EEK dokumento TRANS/WP.29/343 versiją, kurią galima rasti https://unece.org/status-1958-agreement-and-annexed-regulations

JT taisyklė Nr. 59 „Suvienodintos nuostatos dėl transporto priemonių tipo pagal keičiamąsias triukšmo slopinimo sistemas patvirtinimo“ [2025/844]

Įtrauktas visas galiojantis tekstas, įskaitant

03 serijos pakeitimus. Įsigaliojimo data – 2020 m. rugsėjo 25 d.

Šis dokumentas yra tik dokumentavimo priemonė. Autentiški ir teisiškai privalomi tekstai:

ECE/TRANS/WP.29/2015/63

ECE/TRANS/WP.29/2020/7

Turinys

Taisyklė

1. Taikymo sritis
2. Apibrėžtys
3. Patvirtinimo paraiška
4. Ženklinimas
5. Patvirtinimas
6. Specifikacijos
7. Patvirtinto tipo išplėtimas
8. Išmetimo triukšmo slopinimo sistemos tipo modifikavimas
9. Gamybos atitiktis
10. Informacija naudotojams ir techninės apžiūros tikslais
11. Sankcijos už gamybos neatitiktį
12. Visiškas gamybos nutraukimas
13. Už patvirtinimo bandymus atsakingų techninių tarnybų ir tipo patvirtinimo institucijų pavadinimai bei adresai
14. Pereinamojo laikotarpio nuostatos

Priedai

1 Pranešimas

Priedėlis. Informacinis dokumentas Nr.... dėl variklinių transporto priemonių keičiamųjų išmetimo triukšmo slopinimo sistemų arba išmetimo triukšmo slopinimo sudedamųjų dalių tipo patvirtinimo (JT taisyklė Nr. 59)

2 Patvirtinimo ženklų išdėstymas

3 Bandymo įranga

4 Matavimo vietos. Priešslėgis

5 Gamybos atitikties patikrinimai

6 Informacija naudotojams ir techninės apžiūros tikslais

1. Taikymo sritis

Ši taisyklė taikoma M_1 ir N_1 kategorijų transporto priemonių ([1]) išmetimo triukšmo slopinimo sistemoms.

2. Apibrėžtys

Šioje taisyklėje vartojamų terminų apibrėžtys:

2.1. Triukšmo slopinimo sistema – visas sudedamųjų dalių rinkinys, reikalingas motorinės transporto priemonės ir jos įsiurbimo bei dujų išmetimo sistemų skleidžiamam garsui riboti.

2.2. Išmetimo triukšmo slopinimo sistema – visas sudedamųjų dalių rinkinys, reikalingas motorinės transporto priemonės ir jos dujų išmetimo sistemos skleidžiamam garsui riboti.

2.3. Išmetimo triukšmo slopinimo sistema arba kintamosios geometrijos išmetimo triukšmo slopinimo sistemos sudedamoji dalis – išmetimo triukšmo slopinimo sistema arba išmetimo triukšmo slopinimo sistemos sudedamoji dalis, turinti vieną ar daugiau judamųjų dalių ar įtaisų, kurie, pakeitus išmetimo triukšmo slopinimo sistemos arba išmetimo triukšmo slopinimo sistemos sudedamosios dalies geometriją, gali pakeisti garso slopinimo veiksmingumą (pvz., judamosios dalys arba įtaisai, keičiantys triukšmo mažinimo veiksmingumą atidarant arba uždarant vieną ar daugiau išmetamųjų dujų srauto vožtuvų, kaip kintančių važiavimo arba variklio sąlygų (sūk./min., apkrovos, greičio ir kt.) funkcija);

2.4. Triukšmo slopinimo sistemos sudedamoji dalis – viena iš sudedamųjų dalių, kurios visos kartu sudaro išmetimo triukšmo slopinimo sistemą (pvz., duslintuvas, išsiplėtimo kamera, rezonatorius).

2.5. Įvairių tipų triukšmo slopinimo sistema – triukšmo slopinimo sistemos, kurios labai skiriasi bent vienu iš šių dalykų:

2.5.1. savo sudedamųjų dalių prekybiniais pavadinimais ar prekių ženklais;

2.5.2. sudedamųjų dalių medžiagų charakteristikomis, išskyrus jų dangą;

2.5.3. sudedamųjų dalių forma ar dydžiu;

2.5.4. bent vienos iš savo sudedamųjų dalių veikimo principais;

2.5.5. savo sudedamųjų dalių sąranka;

2.5.6. išmetimo triukšmo slopinimo sistemų ar sudedamųjų dalių skaičiumi.

2.6. Keičiamoji išmetimo triukšmo slopinimo sistema arba jos sudedamosios dalys – bet kuri pirmiau 2.2 punkte apibrėžtos išmetimo sistemos dalis, skirta naudoti transporto priemonėje, išskyrus dalį, kuri yra sumontuota transporto priemonėje, kai ši pateikiama tipui tvirtinti pagal šią taisyklę.

2.7. Išmetimo triukšmo slopinimo keičiamųjų sistemų arba keičiamųjų sistemų sudedamųjų dalių projektinė šeima – tai pačiai projektinei šeimai priklausančios išmetimo triukšmo slopinimo sistemos ar jų sudedamosios dalys, jei visos 6.4.1 punkte nurodytos charakteristikos yra vienodos.

2.8. Keičiamosios išmetimo triukšmo slopinimo sistemos arba jos sudedamųjų dalių patvirtinimas – tai visos triukšmo slopinimo sistemos, kurią galima pritaikyti vieno arba keleto tipų motorinėse transporto priemonėse, arba jos dalies patvirtinimas, atsižvelgiant į jų triukšmo lygio apribojimą.

([1]) Kaip apibrėžta Suvestinėje rezoliucijoje dėl transporto priemonių konstrukcijos (R.E.3) (ECE/TRANS/WP.29/78/Rev.6, 2 punktas), https://unece.org/transport/standards/transport/vehicle-regulations-wp29/resolutions.

2.9. Transporto priemonės tipas – kategorija motorinių transporto priemonių, kurių nesiskiria šios pagrindinės savybės:

2.9.1. variklio tipas (kibirkštinis arba slėginis uždegimas, dvitaktis arba keturtaktis, variklis su slankiaisiais stūmokliais arba rotorinis variklis), cilindrų skaičius ir jų darbinis tūris, karbiuratorius arba įpurškimo sistemų skaičius ir tipas, vožtuvų išdėstymas arba elektros variklio tipas;

2.9.2. vardinė didžiausia naudingoji galia (Pn) – variklio galia, išreikšta kW ir išmatuota taikant metodą pagal taisyklę Nr. 85. Vis dėlto, jeigu vardinė didžiausia naudingoji galia ir atitinkamas vardinis variklio sūkių dažnis skiriasi tik dėl skirtingų variklio charakteristikų grafikų, gali būti laikoma, kad šios transporto priemonės yra to paties tipo;

2.9.3. triukšmo slopinimo sistema.

3. Patvirtinimo paraiška

3.1. Keičiamosios triukšmo slopinimo sistemos arba jos sudedamųjų dalių tvirtinimo paraišką turi pateikti gamintojas arba jo įgaliotas atstovas.

3.2. Kartu su ja pateikiami trys toliau minimų dokumentų egzemplioriai ir šie duomenys:

3.2.1. transporto priemonės, kurioje bus įmontuojama sistema arba sudedamosios dalys, tipo (-ų) aprašymas atsižvelgiant į pirmiau 2.7 punkte nurodytus elementus. Turi būti nurodyti variklio tipą ir transporto priemonės tipą nurodantys numeriai ir (arba) simboliai ir, jei būtina, transporto priemonės tipo patvirtinimo numeris;

3.2.2. įrengtos išmetimo triukšmo slopinimo sistemos aprašymas, kuriame nurodoma santykinė kiekvienos iš sudedamųjų dalių padėtis, taip pat montavimo instrukcijos;

3.2.3. išsamūs kiekvienos sudedamosios dalies brėžiniai, kad būtų galima lengvai nustatyti jų vietą ir atpažinti, taip pat naudotų medžiagų specifikacijos;

3.2.4. informacinis dokumentas pagal 1 priedo priedėlį.

3.3. Patvirtinimo bandymus atliekančios techninės tarnybos prašymu išmetimo triukšmo slopinimo sistemos gamintojas turi pateikti:

3.3.1. tvirtinti pateiktų išmetimo triukšmo slopinimo sistemos arba išmetimo triukšmo slopinimo sudedamųjų dalių pavyzdį;

3.3.2. originalios išmetimo triukšmo slopinimo sistemos, kuri buvo įrengta transporto priemonėje pateikiant tvirtinti tipą, pavyzdį;

3.3.3. transporto priemonę, atitinkančią tipą, pagal kurį turi būti sumontuota sistema; kad transporto priemonė būtų priimtina, ji turi atitikti JT taisyklės Nr. 51 (gamybos atitiktis) 8.1 punkto reikalavimus. Taikant 8.1 punktą, nuoroda į 6 dalį apsiriboja 6.1 ir 6.2 punktais;

3.3.4. atskirą variklį ir sudedamąsias dalis, kurių darbinis tūris ir didžiausia vardinė naudingoji galia yra bent tokie patys kaip pirmiau minėtos transporto priemonės, jei taikoma. Variklyje turi būti įrengtos priemonės, būtinos 6.3.4.1 ir (arba) 6.4.3 punktuose nurodytiems bandymams atlikti;

3.3.5. kiekvienam kaip atskiras techninis mazgas patvirtintos keičiamosios triukšmo slopinimo sistemos ar jos sudedamosios dalies tipui priskiriamas tipo patvirtinimo numeris; trečiasis tipo patvirtinimo numerio skirsnis žymi šios taisyklės numerį. Be to, jeigu keičiamąją triukšmo slopinimo sistemą ketinama montuoti transporto priemonėse, kurių tipas atitinka tik JT taisyklės Nr. 51 03 serijos pakeitimų 6.2.2 punkte nurodytas 1 etapo ribines vertes, po tipo patvirtinimo numerio turi būti įrašyta raidė „A“. Jeigu keičiamąją triukšmo slopinimo

sistemą ketinama montuoti transporto priemonėse, kurių tipas atitinka JT taisyklės Nr. 51 03 serijos pakeitimų 6.2.2 punkte nurodytas 2 etapo ribines vertes, po tipo patvirtinimo numerio turi būti įrašyta raidė „B“. Jeigu keičiamąją triukšmo slopinimo sistemą ketinama montuoti transporto priemonėse, kurių tipas atitinka JT taisyklės Nr. 51 03 serijos pakeitimų 6.2.2 punkte nurodytas 3 etapo ribines vertes, po tipo patvirtinimo numerio turi būti įrašyta raidė „C“. Ta pati valstybė narė negali suteikti to paties numerio kito tipo keičiamajai triukšmo slopinimo sistemai ar jos sudedamosioms dalims.

4. Ženklinimas

4.1. Ant kiekvienos keičiamosios triukšmo slopinimo sistemos sudedamosios dalies, išskyrus vamzdžius ir montavimo priedus, turi būti nurodyta:

4.1.1. sistemos arba jos sudedamųjų dalių gamintojo prekybinis pavadinimas arba prekės ženklas;

4.1.2. gamintojo pateiktas komercinis pavadinimas.

4.2. Ženklinimas taip pat apima raidę „A“, jei keičiamąją triukšmo slopinimo sistemą ketinama įrengti transporto priemonėse, atitinkančiose JT taisyklės Nr. 51 su 03 serijos pakeitimais 6.2.2 punkte pateiktas 1 etapo ribines vertes, arba raidę „B“, jei keičiamąją triukšmo slopinimo sistemą ketinama įrengti transporto priemonėse, atitinkančiose JT taisyklės Nr. 51 su 03 serijos pakeitimais 6.2.2 punkte pateiktas 2 etapo ribines vertes, arba raidę „C“, jei keičiamąją triukšmo slopinimo sistemą ketinama įrengti transporto priemonėse, atitinkančiose JT taisyklės Nr. 51 03 serijos pakeitimų 6.2.2 punkte pateiktas 3 etapo ribines vertes. Patvirtinimo ženklo išdėstymo pavyzdys pateiktas 2 priede.

4.3. Toks ženklinimas turi būti aiškiai įskaitomas ir nenutrinamas.

5. Patvirtinimas

5.1. Jei pagal šią taisyklę tvirtinti pateiktas keičiamosios triukšmo slopinimo sistemos tipas atitinka 6 dalies reikalavimus, tipo patvirtinimas turi būti suteiktas.

5.2. Kiekvienam patvirtintam tipui suteikiamas patvirtinimo numeris. Pirmaisiais dviem skaitmenimis (šiuo metu 03 atitinka 03 pakeitimų seriją) nurodoma pakeitimų, į kuriuos įtraukti patvirtinant tipą padaryti naujausi ir svarbiausi taisyklės techniniai pakeitimai, serija. Ta pati susitariančioji šalis negali to paties numerio paskirti kitam keičiamosios triukšmo slopinimo sistemos tipui ar sudedamajai daliai, pagamintai to paties tipo (-ų) transporto priemonei.

5.3. Pranešimas apie keičiamosios išmetimo triukšmo slopinimo sistemos arba jos sudedamųjų dalių patvirtinimą arba atsisakymą tvirtinti pagal šią taisyklę turi būti perduotas taisyklę taikančioms susitariančiosioms šalims; pranešimo forma turi atitikti šios taisyklės 1 priede pateiktą šabloną, o pareiškėjo pateikti triukšmo slopinimo sistemos arba sudedamųjų dalių brėžiniai neturi būti didesnio nei A4 (210 x 297 mm) formato arba sulankstyti tuo formatu ir turi būti reikiamo mastelio.

5.4. Prie kiekvienos išmetimo triukšmo slopinimo sistemos sudedamosios dalies, atitinkančios pagal šią taisyklę patvirtintą tipą, turi būti pritvirtintas tarptautinis patvirtinimo ženklas, kurį sudaro:

5.4.1. apskritimas, kuriame įrašyta raidė E ir tipą patvirtinusios šalies skiriamasis numeris ([2]);

5.4.2. šios taisyklės numeris, po kurio rašoma raidė „R“, brūkšnys ir patvirtinimo numeris, dešinėje 5.4.1 punkte nurodyto apskritimo pusėje;

5.4.3. patvirtinimo numeris turi būti nurodytas patvirtinimo formoje, taip pat nurodoma tvirtinimo bandymų metodika.

5.5. Patvirtinimo ženklas turi būti lengvai įskaitomas ir nenutrinamas, kai išmetimo triukšmo slopinimo sistema įmontuojama transporto priemonėje.

5.6. Komponentas gali būti paženklintas daugiau nei vienu patvirtinimo numeriu, jeigu jis buvo patvirtintas kaip daugiau nei vienos keičiamosios išmetimo triukšmo slopinimo sistemos dalis; tokiu atveju apskritimas neturi būti kartojamas. Šios taisyklės 2 priede pateiktas patvirtinimo ženklo išdėstymo pavyzdys.

6. Specifikacijos

6.1. Bendrosios specifikacijos

6.1.1. Keičiamoji išmetimo triukšmo slopinimo sistema arba jų sudedamosios dalys turi būti suprojektuotos, sukonstruotos ir jas turi būti įmanoma sumontuoti taip, kad transporto priemonė įprastomis naudojimo sąlygomis, nepaisant jokių galimų vibracijų poveikio, atitiktų šios taisyklės nuostatas.

6.1.2. Išmetimo triukšmo slopinimo sistema arba jos sudedamosios dalys turi būti suprojektuotos, sukonstruotos ir jas turi būti galima sumontuoti taip, kad būtų pakankamai atsparios korozijai, kuri galima atsižvelgiant į transporto priemonės naudojimo sąlygas, įskaitant regioninius klimato skirtumus.

6.1.3. Papildomos nuostatos dėl atsparumo gadinimui ir rankiniu būdu reguliuojamų daugiarežimių išmetimo triukšmo slopinimo sistemų

6.1.3.1. Visos išmetimo triukšmo slopinimo sistemos turi būti sukonstruotos taip, kad nebūtų galima lengvai išmontuoti kreipiklių, išmetimo tūtų ar kitų dalių, kurios pirmiausia yra triukšmo slopinimo / išsiplėtimo kamerų dalis. Kai tokią dalį sumontuoti būtina, ji neturi būti tvirtinama tokiu būdu, kad pašalinti būtų lengva (pvz., įprastiniais srieginiais laikikliais) ir turi būti pritvirtinta taip, kad nuimant dalį visa sąranka būtų visam laikui ir (arba) nepataisomai sugadinta.

6.1.3.2. Keliais rankiniu būdu reguliuojamais veikimo režimais veikiančios išmetimo triukšmo slopinimo sistemos turi atitikti visus reikalavimus visais veikimo režimais. Turi būti užfiksuoti tie garso lygiai, kurie pasiekiami didžiausią garsą keliančiu režimu.

6.2. Garso lygių specifikacijos

6.2.1. Matavimo sąlygos

6.2.1.1. Išmetimo triukšmo slopinimo sistemos ir keičiamosios triukšmo slopinimo sistemos triukšmo bandymas turi būti atliekamas naudojant tas pačias „įprastas“ padangas, kaip apibrėžta JT taisyklės Nr. 117 2 dalyje. Bandymų neleidžiama atlikti „specialiosios paskirties“ arba „žieminėmis“ padangomis, apibrėžtomis JT taisyklės Nr. 117 2 dalyje. Tokios padangos galėtų padidinti transporto priemonės skleidžiamo garso lygį arba turėtų maskuojamąjį poveikį atliekant triukšmo mažinimo veiksmingumo palyginimą. Padangos gali būti naudotos, tačiau turi atitikti teisinius reikalavimus, kad jas būtų galima naudoti kelių eisme.

([2]) 1958 m. Susitarimo šalių skiriamieji numeriai nurodyti Suvestinės rezoliucijos dėl transporto priemonių konstrukcijos (R.E.3) 3 priede, dokumentas ECE/TRANS/WP.29/78/Rev.6, 3 priedas, https://unece.org/transport/standards/transport/vehicle-regulations-wp29/resolutions.

6.2.2. Keičiamosios triukšmo slopinimo sistemos arba jos sudedamųjų dalių akustinis veiksmingumas turi būti patikrintas taisyklės Nr. 51 6.2.1, 6.2.2 ir 6.2.3 punktuose aprašytais metodais. Taikant šį punktą pirmiausia turi būti remiamasi JT taisyklės Nr. 51 serijos pakeitimais, galiojusiais naujos transporto priemonės tipo patvirtinimo metu.

a) Matavimas transporto priemonei važiuojant

Kai keičiamoji išmetimo triukšmo slopinimo sistema ar jos sudedamosios dalys yra sumontuojamos 3.3.3 punkte aprašytoje transporto priemonėje, matuojami garso lygiai turi atitikti šias sąlygas:

i) išmatuota vertė (suapvalinta iki sveikojo skaičiaus) neturi daugiau kaip 1 dB(A) viršyti atitinkamo transporto priemonių tipo patvirtinimo vertės, nustatytos pagal JT taisyklę Nr. 51;

ii) išmatuota vertė (prieš suapvalinant iki sveikojo skaičiaus) neturi daugiau kaip 1 dB(A) viršyti 3.3.3 punkte nurodytos transporto priemonės išmatuotos garso vertės (prieš suapvalinant iki sveikojo skaičiaus), jeigu joje sumontuota išmetimo triukšmo slopinimo sistema, atitinkanti sistemos, kuri sumontuota pagal JT taisyklę Nr. 51 pateikiamoje tvirtinti transporto priemonėje, tipą.

Jei pasirenkamas keičiamosios ir originalios išmetimo triukšmo slopinimo sistemos gretinamasis palyginimas, taikant JT taisyklės Nr. 51 3 priedo 3.1.2.1.4.2 ir (arba) 3.1.2.2.1.2 punktus, leidžiama keisti pavarą didesniam pagreičiui pasiekti ir neprivaloma naudoti elektroninių ar mechaninių įtaisų, kuriais apsisaugoma nuo pavaros sumažinimo. Jei šiomis sąlygomis bandomosios transporto priemonės triukšmo lygis tampa didesnis už gamybos atitikties vertes, techninė tarnyba priims sprendimą dėl bandomosios transporto priemonės tipiškumo.

b) Matavimas transporto priemonei stovint

Kai keičiamoji išmetimo triukšmo slopinimo sistema ar jos sudedamosios dalys yra sumontuojamos 3.3.3 punkte aprašytoje transporto priemonėje, matuojami garso lygiai turi atitikti šias sąlygas:

i) išmatuota vertė (suapvalinta iki sveikojo skaičiaus) neturi daugiau kaip 2 dB(A) viršyti atitinkamo transporto priemonių tipo patvirtinimo vertės, nustatytos pagal JT taisyklę Nr. 51;

ii) išmatuota vertė (-ės) (prieš suapvalinant iki sveikojo skaičiaus) neturi daugiau kaip 2 dB(A) viršyti 3.3.3 punkte nurodytos transporto priemonės išmatuotos triukšmo vertės (prieš suapvalinant iki sveikojo skaičiaus), jeigu joje sumontuota išmetimo triukšmo slopinimo sistema, atitinkanti sistemos, kuri sumontuota pagal JT taisyklę Nr. 51 pateikiamoje tvirtinti transporto priemonėje, tipą.

6.2.3. Papildomos nuostatos dėl skleidžiamo garso (PNSG)

6.2.3.1. Be to, neoriginali keičiamoji išmetimo triukšmo slopinimo sistema taip pat turi atitikti JT taisyklės Nr. 51 6.2.3 punkto PNSG reikalavimus, jeigu ji skirta naudoti transporto priemonėse, kurių tipas patvirtintas pagal JT taisyklės Nr. 51 pakeitimų seriją, kai PNSG buvo įtrauktos į transporto priemonės tipo patvirtinimą.

Jei reikia atlikti PNSG bandymus, šie bandymai ir reikalingi išankstiniai bandymai turi būti atliekami pagal JT taisyklės Nr. 51 serijos pakeitimus, kuriais remiantis buvo suteiktas transporto priemonės tipo patvirtinimas.

6.2.3.2. Jei neoriginalios keičiamosios išmetimo triukšmo slopinimo sistemos yra skirtingų režimų arba kintamos geometrijos, turi būti atlikti jos PNSG bandymai pagal JT taisyklės Nr. 51 6.2.3 punktą, taip pat, jeigu ji skirta naudoti transporto priemonėse, kurių tipas patvirtintas pagal JT taisyklės Nr. 51 pakeitimų seriją, kai PNSG nebuvo įtrauktos į šių transporto priemonių tipo patvirtinimą.

Šie PNSG bandymai ir reikalingi išankstiniai bandymai turi būti atliekami pagal galiojančius JT taisyklės Nr. 51 serijos pakeitimus, kurie yra galiojantis pagrindas suteikti šių transporto priemonių tipo patvirtinimą.

Transporto priemonės su įrengta neoriginalia keičiamąja išmetimo triukšmo slopinimo sistema skleidžiamas garsas tipinėmis važiavimo keliu sąlygomis, kurios skiriasi nuo tų, kuriomis buvo atliktas JT taisyklės Nr. 51 3 ir 7 prieduose nustatytas tipo patvirtinimo bandymas, neturi labai skirtis nuo bandymo rezultato.

6.2.3.3. 6.2.3.2 punkte nurodyti PNSG bandymai turi būti atliekami lyginamuoju būdu, pirma su transporto priemone, kurioje įrengtas originalus duslintuvas, o po to su transporto priemone, kurioje įrengta neoriginali keičiamoji išmetimo triukšmo slopinimo sistema (gretinamieji bandymai). PNSG bandymai su transporto priemone, kurioje įrengtas originalus duslintuvas, turi būti atliekami įprastomis eksploatacijos kelyje sąlygomis, kuriomis remiantis buvo suteiktas transporto priemonės tipo patvirtinimas atsižvelgiant į skleidžiamą garsą. Šie bandymų rezultatai tik sudaro lyginamąją bazę PNSG bandymų su transporto priemone, kurioje įrengta neoriginali keičiamoji išmetimo triukšmo slopinimo sistema, rezultatams.

Per kiekvieną iš šių bandymų transporto priemonės, kurioje įrengta neoriginali keičiamoji išmetimo triukšmo slopinimo sistema, skleidžiamo garso slėgio lygis turi būti ne didesnis nei tas, kurį skleidžia patvirtinto tipo transporto priemonė, kurioje įrengtas originalus duslintuvas.

6.2.3.4. Jei turi būti atliekami 6.2.3.1 arba 6.2.3.2 punkte nurodyti bandymai su neoriginalia keičiamąja išmetimo triukšmo slopinimo sistema, kuri neturi kelių rankiniu arba elektroniniu būdu reguliuojamų, vairuotojo pasirenkamų veikimo režimų arba kuri nėra kintamos geometrijos, naudojama 3.3.3 punkte aprašyta transporto priemonė.

6.2.3.5. Jei turi būti atliekami 6.2.3.1 arba 6.2.3.2 punktuose nurodyti PNSG bandymai su neoriginalia keičiamąja išmetimo triukšmo slopinimo sistema, kuri turi kelis, rankiniu arba elektroniniu būdu reguliuojamus, vairuotojo pasirenkamus veikimo režimus, garso paleidiklius arba kuri yra kintamos geometrijos, turi būti išbandyta kiekvieno tipo transporto priemonė, naudota neoriginalios keičiamosios išmetimo triukšmo slopinimo sistemos tipui patvirtinti, kiekvienu pasirenkamu transporto priemonės ir neoriginalios keičiamosios išmetimo triukšmo slopinimo sistemos veikimo režimu.

6.2.3.6. PNSG bandymus pagal 6.2.3.4 punktą gali atlikti neoriginalios keičiamosios išmetimo triukšmo slopinimo sistemos gamintojas.

PNSG bandymus pagal 6.2.3.5 punktą turi atlikti techninė tarnyba. Šių transporto priemonės, kurioje įrengta originali sistema, ir transporto priemonės, kurioje įrengta neoriginali keičiamoji išmetimo triukšmo slopinimo sistema, matavimų rezultatai ir visi svarbūs šių bandymų duomenys turi būti nurodyti techninės tarnybos bandymų ataskaitoje.

6.2.3.7. Siekdama patikrinti neoriginalios keičiamosios išmetimo triukšmo slopinimo sistemos atitiktį minėtiems 6.2.3.1–6.2.3.6 punktų reikalavimams, tipo patvirtinimo institucija gali reikalauti atlikti bet kokius tinkamus bandymus. Per šiuos bandymus tipo patvirtinimo institucija taip pat gali patikrinti neoriginalios keičiamosios išmetimo triukšmo slopinimo sistemos, kuri turi kelis, rankiniu arba elektroniniu būdu reguliuojamus, vairuotojo pasirenkamus veikimo režimus arba kuri yra kintamos geometrijos, valdiklių programinę įrangą.

6.2.3.8. Be techninės tarnybos bandymų ataskaitos, gamintojas pateikia JT taisyklės Nr. 51 7 priedo priedėlį atitinkantį pareiškimą, kad tvirtintinas išmetimo triukšmo slopinimo sistemos tipas atitinka šios taisyklės 6.2.3 punkto reikalavimus.

6.2.3.9. Jei neoriginali keičiamoji išmetimo triukšmo slopinimo sistema turi kelis rankiniu arba elektroniniu būdu reguliuojamus, vairuotojo pasirenkamus veikimo režimus, garso paleidiklius arba yra kintamos geometrijos, neoriginalios keičiamosios išmetimo triukšmo slopinimo sistemos gamintojas patvirtinimo institucijai turi nusiųsti papildomą dokumentą su išsamiu neoriginalios keičiamosios išmetimo triukšmo slopinimo sistemos veikimo principo (-ų) paaiškinimu ir nurodytu garso slopinimo lygiu, kaip numatyta 6.2.4 punkte.

6.2.4. Papildomi dokumentai tuo atveju, kai neoriginali keičiamoji išmetimo triukšmo slopinimo sistema turi kelis rankiniu arba elektroniniu būdu reguliuojamus, vairuotojo pasirenkamus veikimo režimus, garso paleidiklius arba yra kintamos geometrijos.

6.2.4.1. Papildomas dokumentų rinkinys, kurio reikalaujama pagal 6.2.3.9 punktą, suteikia patvirtinimo institucijai galimybę įvertinti skleidžiamo garso kontrolės strategiją ar strategijas, taikomas siekiant užtikrinti tinkamą neoriginalios keičiamosios išmetimo triukšmo slopinimo sistemos veikimą.

Jis pateikiamas sudarytas iš šių dviejų dalių:

a) oficialaus papildomo dokumentų rinkinio, kuris gali būti pateikiamas suinteresuotosioms šalims, kai jos to prašo;

b) itin konfidencialaus išplėstinio papildomų dokumentų rinkinio.

6.2.4.2. Oficialus papildomas dokumentų rinkinys gali būti glaustas, su sąlyga, kad jame būtų pateikti įrodymai, kad nustatyti visi neoriginalios keičiamosios išmetimo triukšmo slopinimo sistemos kontrolės parametrai. Papildomuose dokumentuose aprašomas neoriginalios keičiamosios išmetimo triukšmo slopinimo sistemos veikimas. Šią medžiagą saugo patvirtinimo institucija.

6.2.4.3. Į išplėstinį papildomų dokumentų rinkinį įtraukiama informacija apie visų papildomų skleidžiamo garso mažinimo strategijų (PSGMS) ir bazinės skleidžiamo garso mažinimo strategijos (BSGMS) veikimą, įskaitant parametrų, kurie keičiami bet kokia PSGMS ir ribinių sąlygų, kuriomis ji taikoma, aprašymą, nurodant, kurios PSGMS ir BSMGS greičiausiai gali būti taikomos bandymų procedūrų sąlygomis, nustatytomis taikomame JT taisyklės Nr. 51 PNSG reikalavime. Išplėstiniame dokumentų rinkinyje nurodomi visi veikimo režimai.

Išplėstinis dokumentų rinkinys išlieka visiškai konfidencialus. Šią medžiagą saugo tipo patvirtinimo institucija.

6.3. Transporto priemonės parametrų matavimas

6.3.1. Keičiamoji išmetimo triukšmo slopinimo sistema arba jos sudedamosios dalys turi būti tokios, kad būtų galima užtikrinti, jog transporto priemonės charakteristikos būtų panašios į originalios išmetimo triukšmo slopinimo sistemos arba jos sudedamųjų dalių charakteristikas.

6.3.2. Keičiamoji išmetimo triukšmo slopinimo sistema arba, gamintojui pasirinkus, šios sistemos sudedamosios dalys turi būti palygintos su originalia išmetimo triukšmo slopinimo sistema arba jos sudedamosiomis dalimis, kurios taip pat yra naujos, vėliau įrengiamomis 3.3.3 punkte nurodytoje transporto priemonėje.

6.3.3. Turi būti tikrinama pagal 6.3.4 punkte aprašytą priešslėgio matavimą.

Vertė, išmatuota toliau nurodytomis sąlygomis, jeigu matuojama su keičiamąja išmetimo triukšmo slopinimo sistema, neturi daugiau kaip 25 % viršyti vertės, išmatuotos įrengta originalia standartine išmetimo triukšmo slopinimo sistema.

6.3.4. Bandymų metodas

6.3.4.1. Variklio bandymo metodas

Matuojama su 3.3.4 punkte nurodytu varikliu, prie kurio prijungiamas dinamometras. Visiškai atidarius droselinę sklendę, stendas sureguliuojamas taip, kad būtų išmatuotas vardinis variklio sūkių dažnis (*S*), atitinkantis didžiausią vardinę variklio galią.

Atvamzdis priešslėgiui matuoti nuo išleidimo kolektoriaus turi būti įmontuotas šios taisyklės 4 priede nurodytu atstumu.

6.3.4.2. Transporto priemonės bandymo metodas

Matavimai atliekami su 3.3.3 punkte nurodyta transporto priemone. Bandymas atliekamas kelyje arba ant ritininio dinamometro.

Visiškai atidarius droselinę sklendę, variklis apkraunamas taip, kad būtų išmatuotas vardinis variklio sūkių dažnis (S), atitinkantis didžiausią vardinę variklio galią.

Atvamzdis priešslėgiui matuoti nuo išleidimo kolektoriaus turi būti įmontuotas šios taisyklės 4 priede nurodytu atstumu.

6.4. Papildomos keičiamųjų triukšmo slopinimo sistemų arba jų sudedamųjų dalių, turinčių garsą sugeriančių pluoštinių medžiagų, specifikacijos

6.4.1. Bendrosios nuostatos

Garsą sugeriančios pluoštinės medžiagos išmetimo triukšmo slopinimo sistemose ar jų sudedamosiose dalyse gali būti naudojamos tik laikantis šių sąlygų:

a) išmetamosios dujos nesiliečia su pluoštinėmis medžiagomis; arba jeigu:

b) išmetimo triukšmo slopinimo sistema ar jos sudedamosios dalys priklauso tai pačiai projektinei šeimai kaip ir sistemos ar dalys, kurios per tipo patvirtinimo procesą laikantis šios taisyklės reikalavimų patvirtintos kaip nesusidėvinčios.

Jei nė vienos iš šių sąlygų nesilaikoma, visa išmetimo triukšmo slopinimo sistema ar jos sudedamosios dalys pateikiamos įprastam kondicionavimui, naudojant vieną iš toliau aprašytų trijų įrenginių ir procedūrų.

b punkte nurodytais tikslais triukšmo slopinimo sistemų ar jų sudedamųjų dalių grupė laikoma priklausančia tai pačiai projektinei šeimai, kai visos šios charakteristikos yra tokios pačios:

a) grynojo išmetamųjų dujų srauto tekėjimas pro absorbcinę pluoštinę medžiagą, kai su ja liečiamasi;

b) pluošto tipas;

c) kai taikoma, rišamosios medžiagos specifikacijos;

d) vidutiniai pluošto matmenys;

e) mažiausiasis birios medžiagos užpildymo tankis, kg/m3;

f) didžiausiasis dujų srauto ir absorbcinės medžiagos sąlyčio paviršius.

6.4.1.1. Nepertraukiamas važiavimas keliu 10 000 km.

6.4.1.1.1. 50 ± 20 proc. šio važiavimo turi sudaryti važiavimas mieste, o likusi dalis – tolimieji reisai dideliu greičiu; nepertraukiamą važiavimą keliu galima pakeisti atitinkama programa bandymų trasoje.

Minėti du greičio režimai turi būti tarpusavyje kaitaliojami bent du kartus.

Visa bandymo programa turi apimti ne mažiau kaip 10 pertraukų, kurių trukmė ne trumpesnė kaip trys valandos, skirtų ataušimo ir galimo kondensavimosi poveikiui atkurti.

6.4.1.2. Kondicionavimas ant bandymų stendo

6.4.1.2.1. Naudojant standartines dalis ir laikantis transporto priemonės gamintojo nurodymų, išmetimo triukšmo slopinimo sistema arba jos sudedamosios dalys turi būti įtaisytos šios taisyklės 3.3.3 punkte nurodytoje transporto priemonėje arba pritaisytos prie šios taisyklės 3.3.4 punkte nurodyto variklio. Pirmuoju atveju transporto priemonė turi būti pastatyta ant ritininio dinamometro. Antruoju atveju variklis turi būti sujungtas su dinamometru.

6.4.1.2.2. Bandymas atliekamas šešiais šešių valandų trukmės etapais, po kiekvieno jų darant mažiausiai 12 valandų trukmės pertrauką tam, kad būtų atkurtas aušinimo ir galimos kondensacijos poveikis.

6.4.1.2.3. Per kiekvieną šešių valandų trukmės etapą variklis paeiliui turi veikti taip:

a) penkias minutes tuščiąja eiga;

b) vieną valandą – 1/4 apkrovos ir 3/4 didžiausio vardinio sūkių dažnio (*S*);

c) vieną valandą – 1/2 apkrovos ir 3/4 didžiausio vardinio sūkių dažnio (*S*);

d) 10 minučių – visa apkrova ir 3/4 didžiausiojo vardinio sūkių dažnio (*S*);

e) 15 minučių – 1/2 apkrovos ir didžiausiu vardiniu sūkių dažniu (*S*);

f) 30 minučių – 1/4 apkrovos ir didžiausiu vardiniu sūkių dažniu (*S*).

Kiekvienu etapu minėtų šešių sąlygų seka kartojama du kartus paeiliui nuo a iki f punkto.

6.4.1.2.4. Atliekant bandymą išmetimo triukšmo slopinimo sistema ar jos sudedamosios dalys neaušinamos priverstiniu oro srautu, imituojančių įprastai aplink transporto priemonę susidarantį oro srautą.

Tačiau gamintojo prašymu išmetimo triukšmo slopinimo sistema arba jos sudedamosios dalys gali būti aušinamos, kad, transporto priemonei važiuojant didžiausiu greičiu, nebūtų viršyta įleidimo angoje registruojama temperatūra.

6.4.1.3. Kondicionavimas slėgio pokyčiu

6.4.1.3.1. Išmetimo triukšmo slopinimo sistema arba jos sudedamosios dalys turi būti sumontuotos šios taisyklės 3.3.3 punkte nurodytoje transporto priemonėje arba pritaisytos prie šios taisyklės 3.3.4 punkte nurodyto variklio. Pirmuoju atveju transporto priemonė pastatoma ant ritininio dinamometro, antruoju – variklis sujungiamas su dinamometru.

6.4.1.3.2. Bandymo įranga, kurios išsami schema pateikta JT taisyklės Nr. 51 5 priedo priedėlio 3 paveiksle, sujungiama su išmetimo triukšmo slopinimo sistemos anga. Priimtina bet kokia kita įranga, kuria galima gauti lygiaverčius rezultatus.

6.4.1.3.3. Bandymo įranga sureguliuojama taip, kad išmetamųjų dujų srautas pakaitomis būtų nutraukiamas ir vėl atkuriamas (2 500 ciklų) greitojo veikimo vožtuvu.

6.4.1.3.4. Vožtuvas turi atsidaryti, kai išmetamųjų dujų atgalinis slėgis, išmatuotas mažiausiai 100 mm atstumu pasroviui nuo įleidimo angos jungės, padidėja iki 35–40 kPa. Vožtuvas turi užsidaryti tada, kai slėgis nuo jo nusistovėjusios vertės, išmatuotos vožtuvui esant atidarytam, skiriasi ne daugiau kaip 10 proc.

6.4.1.3.5. Vėlinimo relė nustatoma pagal dujų išmetimo trukmę, kuri apskaičiuojama pagal 6.4.1.3.4 punkte išdėstytas nuostatas.

6.4.1.3.6. Variklio sūkių dažnis turi būti 75 % sūkių dažnio (*S*), kurį pasiekęs variklis išvysto didžiausiąją galią.

6.4.1.3.7. Dinamometro rodoma galia turi sudaryti 50 proc. visiškai atidarytos droselinės sklendės sąlygomis pasiekiamos vardinės galios, matuojant, kai variklio sūkių dažnis siekia 75 proc. vardinio variklio sūkių dažnio (*S*).

6.4.1.3.8. Atliekant bandymą, visos išleidimo angos turi būti uždarytos.

6.4.1.3.9. Visas bandymas atliekamas per 48 valandas. Jei būtina, po kiekvienos valandos galima daryti pertrauką, kad įranga atvėstų.

6.4.1.3.10. Atlikus kondicionavimą, triukšmo lygis tikrinamas pagal 6.2 punkto nuostatas.

7. Patvirtinto tipo išplėtimas

Išmetimo triukšmo slopinimo sistemos gamintojas arba jo tinkamai įgaliotas atstovas gali prašyti tipo patvirtinimo institucijos, kuri patvirtino sistemą vienam arba keletui transporto priemonių tipų, išplėstų patvirtinimo galiojimą ir kitų tipų transporto priemonėms.

Tada taikoma 3 dalyje aprašyta procedūra. Apie patvirtinimo galiojimo išplėtimą (arba atsisakymą tai atlikti) šią taisyklę taikančioms susitariančiosioms šalims turi būti pranešta pagal pirmiau 5.3 punkte aprašytą tvarką.

8. Išmetimo triukšmo slopinimo sistemos tipo modifikavimas

8.1. Apie kiekvieną keičiamųjų triukšmo slopinimo sistemų tipo modifikavimą turi būti pranešta triukšmo slopinimo sistemos tipą patvirtinusiai tipo patvirtinimo institucijai. Tuomet minėta institucija gali:

8.1.1. nuspręsti, kad pakeitimai veikiausiai neturės reikšmingo neigiamo poveikio, arba

8.1.2. reikalauti iš techninės tarnybos, atsakingos už bandymus, kitos bandymo ataskaitos.

8.2. Apie pritarimą patvirtinimui arba atsisakymą jį suteikti, apibrėžiant pakeitimus, šią taisyklę taikančioms susitariančiosioms šalims turi būti pranešta laikantis 5.3 punkte aprašytos tvarkos.

9. Gamybos atitiktis

Gamybos atitikties kontrolės procedūros turi atitikti nustatytąsias Susitarimo 1 priedėlyje (E/ECE/TRANS/505/Rev.1) ir jas taikant galioja toliau nurodyti reikalavimai.

9.1. Kiekviena keičiamoji triukšmo slopinimo sistema su patvirtinimo ženklu, kaip nurodyta pagal šią taisyklę, turi atitikti patvirtintos išmetimo triukšmo slopinimo sistemos tipą ir 6 dalies reikalavimus. Gamybos atitikties tikslais 6 dalyje nustatytos ribinės vertės taikomos su papildoma 1 dB(A) paklaida.

9.2. Tam, kad būtų patikrinta atitiktis, kaip pirmiau nurodyta 9.1 punkte, turi būti atliekamas tinkamas gamybos stebėjimas.

9.3. Visų pirma patvirtinimo turėtojas:

9.3.1. užtikrina, kad gaminių kokybės kontrolės tvarka būtų veiksminga;

9.3.2. turi galimybę patikrinti kontrolės įrangą, būtiną kiekvieno patvirtinto tipo atitikčiai nustatyti;

9.3.3. užtikrinti, kad bandymų rezultatų duomenys būtų registruojami, o susiję dokumentai saugomi su tipo patvirtinimo institucija suderintą laikotarpį;

9.3.4. analizuoja kiekvieno gaminių tipo rezultatus, kad būtų patikrintas ir užtikrintas gaminio charakteristikų pastovumas; pramoninės gamybos atveju atsižvelgiama į galimą įvairavimą;

9.3.5. užtikrina, kad su kiekvienu gaminių tipu būtų atlikti bent 5 priedo 2 punkte nurodyti bandymai;

9.3.6. užtikrina, kad tipo reikalavimų neatitinkantys pavyzdžiai arba bandomos dalys būtų tolesnio pavyzdžių atrinkimo ir kito bandymo priežastis. Turi būti imamasi visų atitinkamos gamybos atitikčiai iš naujo užtikrinti būtinų priemonių.

9.4. Tipą patvirtinusi tipo patvirtinimo institucija gali bet kuriuo metu patikrinti kiekvienoje gamybos įmonėje taikomus atitikties kontrolės metodus.

9.4.1. Kiekvieną kartą į patikrą atvykusiam inspektoriui pateikiami bandymų žurnalai ir produkcijos patikrų dokumentai.

9.4.2. Inspektorius gali atsitiktine tvarka atrinkti pavyzdžius, kurie bus bandomi gamintojo laboratorijoje. Mažiausią bandinių skaičių galima nustatyti remiantis paties gamintojo patikrinimo rezultatais.

9.4.3. Kai kokybės lygis yra nepakankamas arba kai atrodo, kad būtina patikrinti pagal 9.4.2 punktą atliktų bandymų pagrįstumą, inspektorius turi atrinkti bandinius ir išsiųsti juos tipo tvirtinimo bandymus atlikusiai techninei tarnybai.

9.4.4. Tipo patvirtinimo institucija gali atlikti bet kurį šioje taisyklėje nurodytą bandymą.

9.4.5. Paprastai tipo patvirtinimo institucija patikrinimus atlieka kartą per dvejus metus. Jeigu per vieną iš šių patikrinimų nustatomi nepatenkinami rezultatai, kompetentinga institucija užtikrina, kad būtų imtasi visų gamybos atitikčiai kuo greičiau atkurti būtinų veiksmų.

10. Informacija naudotojams ir techninės apžiūros tikslais

Prie kiekvienos keičiamosios triukšmo slopinimo sistemos pateikiamas tos sistemos gamintojo ar jo atstovo išduotas popierinis dokumentas. Tame popieriniame dokumente pateikiama bent šios taisyklės 6 priede nurodyta informacija.

11. Sankcijos už gamybos neatitiktį

11.1. Išmetimo triukšmo slopinimo sistemai pagal šią taisyklę suteiktą patvirtinimą galima panaikinti, jeigu nesilaikoma anksčiau 9 dalyje išdėstytų reikalavimų arba jei su triukšmo slopinimo sistema arba sudedamosiomis dalimis atliktų bandymų, nurodytų 9.2 punkte, rezultatai neatitinka privalomųjų.

11.2. Jeigu šią taisyklę taikanti Susitarimo šalis panaikina savo anksčiau suteiktą patvirtinimą, ji apie tai kitoms šią taisyklę taikančioms susitariančiosioms šalims nedelsdama praneša nusiųsdama patvirtinimo formos kopiją, kurios apačioje didžiosiomis raidėmis įrašoma „PATVIRTINIMAS PANAIKINTAS“, kopija pasirašoma ir įrašoma data.

12. Visiškas gamybos nutraukimas

Jei patvirtinimo turėtojas visiškai nustoja gaminti pagal šią taisyklę patvirtinto tipo keičiamąją triukšmo slopinimo sistemą arba jos sudedamąsias dalis, apie tai jis turi informuoti patvirtinimą suteikusią instituciją. Tokį pranešimą gavusi institucija apie tai praneša kitoms šią taisyklę taikančioms Susitarimo šalims, naudodama patvirtinimo formą, kurios apačioje didžiosiomis raidėmis įrašoma „GAMYBA NUTRAUKTA“, pasirašoma ir įrašoma data.

13. Už patvirtinimo bandymus atsakingų techninių tarnybų ir tipo patvirtinimo institucijų pavadinimai bei adresai

Šią taisyklę taikančios 1958 m. Susitarimo šalys Jungtinių Tautų sekretoriatui praneša už patvirtinimo bandymus atsakingų techninių tarnybų ir tipo patvirtinimo institucijų, kurios tvirtina tipą ir kurioms turi būti siunčiami pranešimai apie kitose šalyse patvirtintą tipą, patvirtinto tipo išplėtimą, tipo nepatvirtinimą ar patvirtinimo panaikinimą, pavadinimus ir adresus.

14. Pereinamojo laikotarpio nuostatos

14.1. Nuo oficialios šios taisyklės 03 serijos pakeitimų įsigaliojimo datos nė viena šią taisyklę taikanti susitariančioji šalis negali atsisakyti patvirtinti tipų arba jų pripažinti pagal šios taisyklės 03 serijos pakeitimus.

14.2. Praėjus 12 mėnesių nuo įsigaliojimo dienos, šią taisyklę taikančios susitariančiosios šalys patvirtinimus suteikia tik tuo atveju, jeigu sudedamosios dalies arba atskiro techninio mazgo, kurį norima patvirtinti, tipas atitinka šios taisyklės 03 pakeitimų serijos reikalavimus.

14.3. Praėjus 24 mėnesiams nuo įsigaliojimo dienos, šią taisyklę taikančios susitariančiosios šalys esamų patvirtinimų išplėtimus suteikia tik tuo atveju, jeigu sudedamosios dalies arba atskiro techninio įrenginio, kurį norima patvirtinti, tipas atitinka šios taisyklės 03 pakeitimų serijos reikalavimus.

14.4. Net ir po šios taisyklės 03 serijos pakeitimų įsigaliojimo toliau galioja pagal šios JT taisyklės ankstesnės serijos pakeitimus suteikti sudedamųjų dalių ir atskirų techninių mazgų patvirtinimai, o šią taisyklę taikančios susitariančiosios šalys toliau juos pripažįsta.

1 PRIEDAS

Pranešimas

(didžiausias formatas: A4 (210 × 297 mm)

pateikė: Name of administration:
.....
.....
.....

dėl: (2) Tipo patvirtinimo suteikimo

Patvirtinto tipo išplėtimo

Nepatvirtinimo

Patvirtinimo panaikinimo

Visiško gamybos nutraukimo

keičiamosios išmetimo triukšmo slopinimo sistemos arba minėtos sistemos sudedamųjų dalių pagal JT taisyklę Nr. 59

Patvirtinimo Nr. ..... Išplėtimo Nr. .....

1. Išmetimo triukšmo slopinimo sistemos prekybinis pavadinimas arba markė: .....
2. Išmetimo triukšmo slopinimo sistemos tipas: .....
3. Gamintojo pavadinimas ir adresas: .....
4. Jei taikoma, gamintojo atstovo pavadinimas ir adresas:
5. Trumpas išmetimo triukšmo slopinimo sistemos aprašas (su (be)[2] pluoštine medžiaga, kintamąja geometrija, garso paleidikliu (-iais), reguliavimo režimais ir kt.): .....

   .....
6. Transporto priemonės tipo, kuriam skirta išmetimo triukšmo slopinimo sistema, prekybinis pavadinimas arba prekės ženklas: .....
7. Transporto priemonės tipas, pradedant nuo serijos numerio: .....
8. Variklio rūšis (pvz., kibirkštinio uždegimo, slėginio uždegimo ir pan.): .....
9. Ciklai: dviejų taktų/keturių taktų[2]
10. Cilindro darbinis tūris: .....
11. Vardinė didžiausia naudingoji galia (kW): .....
12. Pavarų skaičius: .....
13. Naudojamos pavaros: .....
14. Pagrindinės pavaros perdavimo skaičius (-ai): .....
15. Vardinė didžiausia naudingoji galia: .....
16. Transporto priemonių apkrovos sąlygos, atliekant bandymą: .....
17. Garso lygiai:

(1) Tipą patvirtinusios / patvirtintą tipą išplėtusios / tipo nepatvirtinusios / tipo patvirtinimą panaikinusios (žr. patvirtinimo nuostatas šioje taisyklėje) šalies skiriamasis numeris.

(2) Išbraukti, kas netinka.

17.1. Transporto priemonei važiuojant: .....dB(A)

17.2. Transporto priemonei stovint: ..... dB(A), kai variklis veikia esant ..... min^{-1} sūkių skaičiui

18. Priešslėgio vertė: .....

19. Pateikta išmetimo triukšmo slopinimo sistema:

Pateikimo patvirtinti data: .....

Pateikimo išplėsti patvirtintą tipą data: .....

20. Už patvirtinimo bandymus atsakinga techninė tarnyba: .....

21. Minėtos tarnybos parengtos ataskaitos data: .....

22. Tos tarnybos parengtos ataskaitos numeris: .....

23. Patvirtinimas suteiktas / Atsisakyta suteikti patvirtinimą [2] .....

25. Vieta: .....

26. Data: .....

27. Parašas: .....

28. Prie šio pranešimo pridedami dokumentai, kuriuose nurodytas pirmiau minėtas patvirtinimo numeris:

išmetimo triukšmo slopinimo sistemos brėžiniai, schemos ir planai;

išmetimo triukšmo slopinimo sistemos nuotraukos;

tinkamai įvardytų sudedamųjų dalių, sudarančių išmetimo triukšmo slopinimo sistemą, sąrašas.

1 priedas. Priedėlis

Informacinis dokumentas Nr.... dėl motorinių transporto priemonių keičiamųjų išmetimo triukšmo slopinimo sistemų arba išmetimo triukšmo slopinimo sudedamųjų dalių tipo patvirtinimo (JT taisyklė Nr. 59)

Toliau nurodyta informacija, jei taikoma, pateikiama trimis egzemplioriais (taip pat turi būti pateiktas jos turinys). Brėžiniai turi būti atitinkamo mastelio ir pakankamai išsamūs ir pateikiami A4 formato lapuose arba A4 formato aplanke. Jeigu pateikiamos nuotraukos, jos turi būti pakankamai detalios.

Jeigu išmetimo triukšmo slopinimo sistemos arba tų sistemų sudedamosios dalys turi elektroninius valdiklius, turi būti pateikti duomenys apie tų valdiklių darbinius parametrus.

0. Bendrosios nuostatos

0.1. Markė (gamintojo prekybinis pavadinimas):

0.2. Tipas ir bendras (-i) komercinis (-iai) aprašymas (-ai)

0.3. Tipo identifikavimo priemonės, jei pažymėta ant išmetimo triukšmo slopinimo sistemų arba išmetimo triukšmo slopinimo sistemų sudedamųjų dalių: ([1])

0.3.1. Šio ženklinimo vieta ir ženklinimo būdas

0.4. Bendrovės pavadinimas ir gamintojo adresas:

0.5. Surinkimo gamyklos (-ų) adresas (-ai):

0.6. Gamintojo atstovo (jei yra) pavadinimas ir adresas

1. Transporto priemonės, kuriai skirtas įtaisas, aprašymas (jei įtaisas skirtas montuoti daugiau kaip į vieno tipo transporto priemones, reikalaujama pateikti informaciją apie kiekvieną atitinkamą transporto priemonių tipą)

1.1. Markė (gamintojo prekybinis pavadinimas):

1.2. Tipas ir bendras (-i) komercinis (-iai) aprašymas (-ai)

1.3. Tipo (-ų) identifikavimo priemonės, jei pažymėtas ant transporto priemonės:

1.4. Transporto priemonės (-ių) kategorija:

1.5. Transporto priemonės tipo patvirtinimo numeris (-iai):

1.6. Variklis (-iai):

1.6.1. Variklio gamintojas:

1.6.2. Gamintojo suteiktas variklio kodas:

1.6.3. Vardinė didžiausia naudingoji galia (g): ..... kW, kai sūkių dažnis ..... min^{-1} arba didžiausia nuolatinė vardinė galia (elektrinio variklio) .....kW

1.6.4. Kompresorius (-iai): originali dalis arba markė ir ženklinimas: ([2])

([1]) Jei tipo identifikavimo priemonėse yra ženklų, netinkančių atskiro techninio mazgo tipui, kuriam taikomas šis informacinis dokumentas, apibūdinti, tokie ženklai dokumentuose nurodomi simboliu „?“ (pvz., „ABC??123??“).

([2]) Išbraukti, kas netaikoma.

1.6.5. Oro filtras: originali dalis arba markė ir ženklinimas:[4]

1.6.6. Oro įsiurbimo triukšmo slopintuvas: originali dalis arba markė ir ženklinimas:[4]

1.6.7. Išmetimo sistemos duslintuvas (-ai): originali dalis arba markė ir ženklinimas:[4]

1.6.8. Katalizatorius: originali dalis arba markė ir ženklinimas:[4]

1.6.9. Kietųjų dalelių gaudyklė (-s): originali dalis arba markė ir ženklinimas:[4]

1.7. Transmisija:

1.7.1. Tipas (mechaninė, hidraulinė, elektrinė ir kt.):

1.8. Su varikliu nesusiję įtaisai, skirti triukšmui mažinti: originali dalis arba aprašymas:[4]

1.9. Garso lygio vertės:

važiuojančios transporto priemonės: ..... dB(A),

stovinčios transporto priemonės: dB(A) ..... esant sūkių dažniui .....min^{-1} *veikiant* .....*režimu*[2]

stovinčios transporto priemonės: dB(A) .....esant sūkių dažniui .....min^{-1} veikiant .....*režimu* [2]

stovinčios transporto priemonės: dB(A) ..... esant sūkių dažniui .....min^{-1} *veikiant* .....*režimu*[2]

stovinčios transporto priemonės: dB(A) ..... esant sūkių dažniui .....min^{-1} *veikiant* .....*režimu*[2]

stovinčios transporto priemonės: dB(A) ..... esant sūkių dažniui .....min^{-1} *veikiant* .....*režimu*[2]

1.10. Priešslėgio vertė: ..... Pa

1.11. Bet kokie su naudojimo ir montavimo reikalavimais susiję apribojimai:

2. Pastabos

3. Įtaiso aprašymas

3.1. Keičiamosios triukšmo slopinimo sistemos aprašymas, kuriame nurodyta kiekvienos sistemos sudedamosios dalies padėtis kitų sudedamųjų dalių atžvilgiu ir pateiktos montavimo instrukcijos

3.2. Išsamus kiekvienos sudedamosios dalies brėžinys, kad jas būtų lengva rasti ir atpažinti, ir informacija apie naudotas medžiagas. Brėžiniuose turi būti nurodyta privalomojo tipo patvirtinimo ženklo vieta

Data:

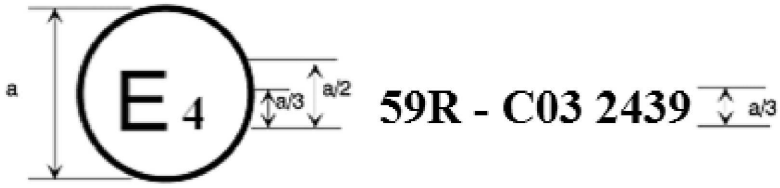
Pasirašė:

Pareigos bendrovėje:

2 PRIEDAS

Patvirtinimo ženklų išdėstymas

(žr. šios taisyklės 5.4 punktą)

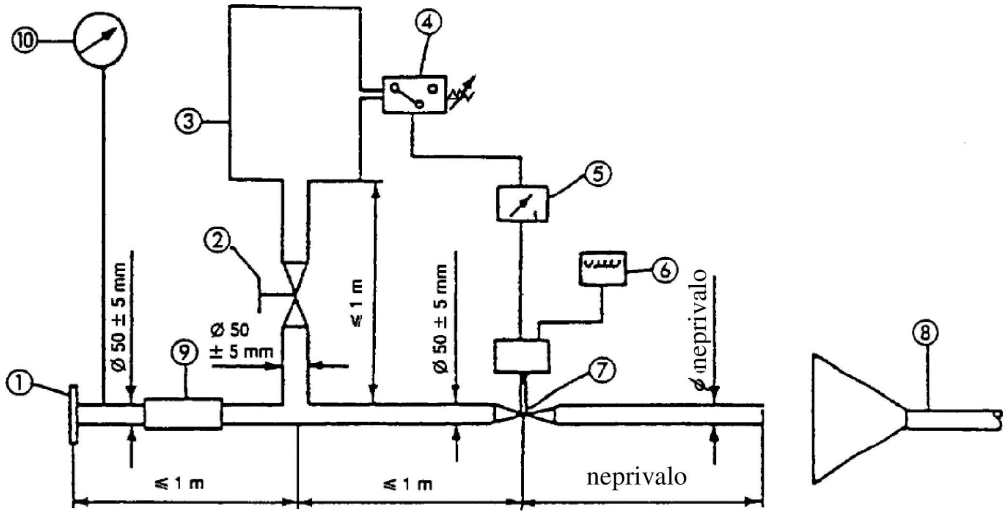
a – ne mažiau kaip 8 mm

Pateiktas prie išmetimo triukšmo slopinimo sistemos sudedamosios dalies pritaisytas patvirtinimo ženklas rodo, kad keičiamoji išmetimo triukšmo slopinimo sistema yra patvirtinta Nyderlanduose (E 4) pagal JT taisyklę Nr. 59 (patvirtinimo numeris 032439).

Raidė C reiškia, kad buvo patvirtintos ribinės vertės pagal 3 etapą, kaip nurodyta JT taisyklės Nr. 51 su 03 serijos pakeitimais 6.2.2 punkte, po jos einantys du patvirtinimo numerio skaitmenys, rodo, kad patvirtinimas suteiktas pagal JT taisyklės Nr. 59 su 03 serijos pakeitimais reikalavimus.

3 PRIEDAS

Bandymo įranga

1. Įleidimo angos kraštas arba mova – prijungiama prie bandomos išmetimo triukšmo slopinimo sistemos galinės dalies
2. Rankiniu būdu valdomas reguliavimo vožtuvas
3. 35–40 l išlyginamojo reguliavimo bakas
4. Slėgio relė (veikimo intervalas 5–250 kPa) 7 punkte nurodytam elementui atidaryti
5. Vėlinimo relė 7 punkte nurodytam elementui uždaryti
6. Impulsų skaitiklis
7. Greitojo veikimo vožtuvas, pvz., 60 mm skersmens išmetamųjų dujų stabdžio vožtuvas, valdomas pneumatiniu cilindru, kurio galia – 120 N, esant 400 kPa slėgiui. Reakcijos laikas atidarant ir uždarant neturi būti ilgesnis kaip 0,5 sekundės.
8. Išmetamųjų dujų pašalinimo įtaisas
9. Lankstus vamzdis
10. Slėgmatis

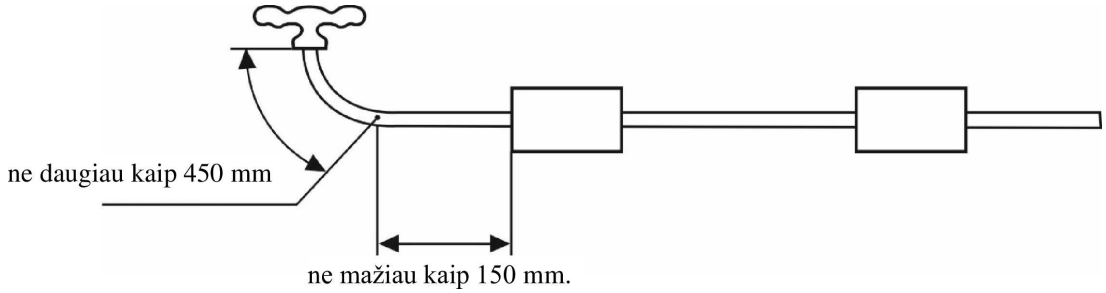
4 PRIEDAS

Matavimo vietos. Priešslėgis

Slėgio sumažėjimo bandymų galimų matavimo vietų pavyzdžiai. Bandymo ataskaitoje turi būti tiksliai nurodyta matavimo vieta. Ji turi būti ten, kur dujų srautas yra pastovus.

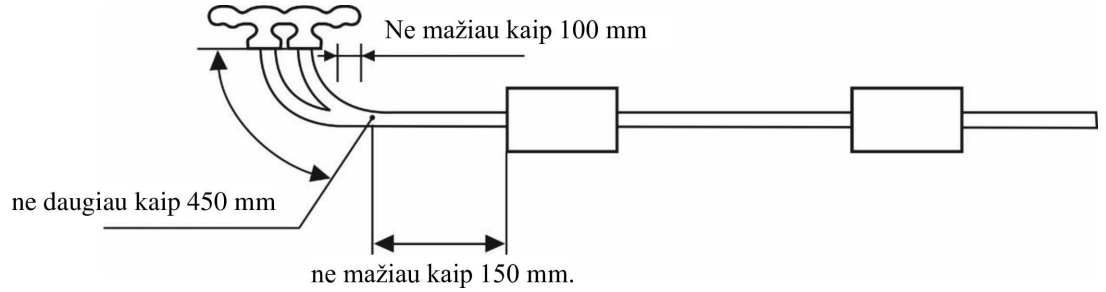
1 pav.

Viengubas vamzdis

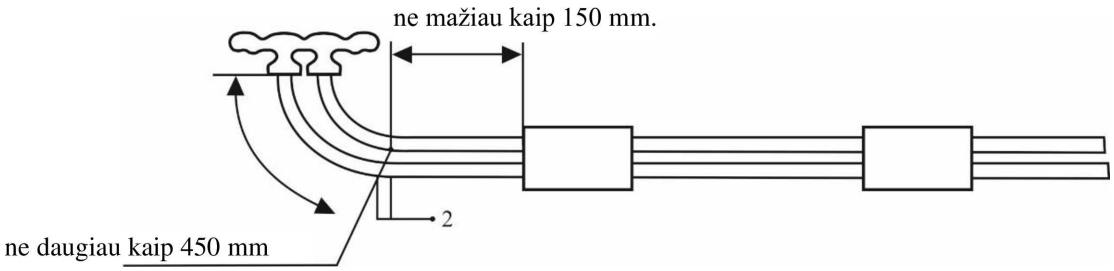
2 pav.

Iš dalies dvigubas vamzdis ([1])

3 pav.

Dvigubas vamzdis

([1]) Jei neįmanoma, žr. 3 paveikslą.
([2]) Dvi matavimo vietos, vienas rodmuo.

5 PRIEDAS

Gamybos atitikties patikrinimai

1. Bendrosios nuostatos

Šie reikalavimai yra suderinti su bandymais, kurie atliekami gamybos atitikčiai patikrinti pagal šios taisyklės 9.3.5 ir 9.4.3 punktus.

2. Bandymas ir procedūros

Bandymo būdai, matavimo prietaisai ir rezultatų aiškinimas turi būti tokie, kaip pirmiau aprašyta šios taisyklės 6 dalyje. Išmetimo sistema arba išmetimo triukšmo slopinimo sudedamoji dalis turi būti bandoma taip, kaip pirmiau šios taisyklės aprašyta 6.2, 6.3 ir 6.4 punktuose.

3. Bandinių ėmimas ir rezultatų vertinimas

Turi būti pasirinkta viena išmetimo triukšmo slopinimo sistema arba išmetimo triukšmo sudedamoji dalis, su kuria atliekami 2 dalyje nustatyti bandymai. Jei bandymo rezultatai atitinka šios taisyklės 9.1 punkto gamybos atitikties reikalavimus, to tipo išmetimo triukšmo slopinimo sistema ar išmetimo triukšmo slopinimo sudedamoji dalis laikoma atitinkančia gamybos atitikties reikalavimus.

Jei vieno iš bandymų rezultatai neatitinka šios taisyklės 9.1 punkto gamybos atitikties reikalavimų, pagal šio priedo 2 punktą išbandomos dar dvi tokio paties tipo išmetimo triukšmo slopinimo sistemos ar išmetimo triukšmo slopinimo sudedamosios dalys.

Jei antrosios ir trečiosios triukšmo išmetimo slopinimo sistemos ar sudedamosios dalies bandymo rezultatai atitinka šios taisyklės 9.1 punkto gamybos atitikties reikalavimus, to tipo išmetimo triukšmo slopinimo sistema ar išmetimo triukšmo slopinimo sudedamoji dalis laikoma atitinkančia gamybos atitikties reikalavimus.

Jei vienas iš antrosios ir trečiosios išmetimo triukšmo slopinimo sistemos ar išmetimo triukšmo sudedamosios dalies bandymo rezultatų neatitinka šios taisyklės 9.1 punkto gamybos atitikties reikalavimų, to tipo išmetimo triukšmo slopinimo sistema ar išmetimo triukšmo sudedamoji dalis laikoma neatitinkančia šio reglamento ir gamintojas imasi būtinų priemonių, kad vėl būtų užtikrinta atitiktis.

6 PRIEDAS

Informacija naudotojams ir techninės apžiūros tikslais

1. Prie kiekvienos keičiamosios išmetimo triukšmo slopinimo sistemos pateikiamas tos sistemos gamintojo ar jo atstovo išduotas dokumentas. Tame dokumente turi būti bent tokia informacija:
   a) keičiamosios išmetimo triukšmo slopinimo sistemos tipo patvirtinimo numeris (5 skirsnis, kuriuo žymimas tipo patvirtinimo išplėtimo numeris, gali būti nenurodomas);
   b) tipo patvirtinimo ženklas;
   c) markė (gamintojo prekybinis pavadinimas):
   d) tipas ir komercinis aprašas ir (arba) dalies numeris;
   e) bendrovės pavadinimas ir gamintojo adresas:
   f) gamintojo atstovo (jei yra) pavadinimas ir adresas
   g) duomenys apie transporto priemones, kurioms skirta keičiamoji išmetimo triukšmo slopinimo sistema:
      i) gamyklinė markė:
      ii) tipas;
      iii) tipo patvirtinimo numeris;
      iv) variklio kodas:
      v) vardinė didžiausia naudingoji galia;
      vi) transmisijos rūšis;
      vii) transporto priemonėms, kuriose bus montuojama sistema, nustatyti apribojimai;
   h) montavimo instrukcijos.

2. Jeigu 1 punkte nurodytą dokumentą sudaro daugiau nei vienas lapas, ant visų lapų turi būti nurodytas bent tipo patvirtinimo numeris.

3. Informacija, susijusi su 1 dalies g ir h punktais, gali būti pateikta gamintojo interneto svetainėje. Tokiu atveju prie keičiamosios išmetimo triukšmo slopinimo sistemos pridedamame dokumente nurodoma interneto svetainė, kurioje galima rasti ir atspausdinti reikiamą informaciją.